

Режисура та театральна педагогіка Ренати Гафурової

Ключові слова: театр, режисура, театральна педагогіка, Чернігівський обласний театр ляльок імені О.Довженка, сценічна майстерність, Рената Гафурова.

Анотація: Розкрито риси творчого методу режисерки Ренати Гафурової, висвітлено певні грані досвіду як театального педагога, як драматурга і актриси.

Закладати фундаментальні основи уявлень про добро і зло – це максимальна важлива місія театру, тим паче, якщо новинка репертуару для дітей створена під час війни. Тому ми вирішили скористатися добрим інформприводом – появою нової постановки за мотивами казки Віталія Гольцова «КОРИСНА КАЗКА ПРО ЗУБІЛЬЮ» і звернутися до Ренати Гафурової, режисерки Чернігівського театру ляльок імені О.П. Довженка. Розмова пролила світло на багато важливих тем: як живе сучасний театр, що таке театральна педагогіка, які виклики перед колективом і творчою особистістю постають останнім часом...

– Нещодавно, у перших числах грудня відбулася прем'єра у Чернігівському театрі ляльок. Як вам працювалося над нею, що означає ця вистава у вашій творчій кар'єрі?

– П'єса була перероблена мною на 50 відсотків. Головна героїня – в моїй уяві моя маленька донечка Соня, яка зараз вже доросла... Для мене це певним чином повернення в дитинство моїх власних дітей, коли вони росли, коли були мир і злагода. І що знаково – це перша вистава, яку я поставила для дуже маленьких діточок, бо решта моїх робіт адресовані для дорослих або для підлітків та молодих людей. «Корисна казка про Зубілью» у якомусь сенсі стала розширенням творчого діапазону.

– У цій виставі на сцені працюють як досвідчені, так і молоді актори. Розкажіть, як себе показала молодь? Які режисерські прийоми вдалося з ними втілити?

– На жаль молодь зараз не їде до провінції після закінчення театральних ВИШів, тому приходится «виховувати» акторів прямо «на місцевості». Талановита молодь є, але має інший фах. Так, часто наші актори мають педагогічну освіту, або вчаться на педагогів. Це дуже співзвучно з дитячим театром за світоглядними орієнтирами. Молода акторка цієї вистави, Наталя Костюк, яка грає дівчинку Соню, є студенткою філологічного факультету Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Дуже здібна, має попередній пропедевтичний досвід, бо займається театральним мистецтвом в університеті в молодіжному драматичному колективі EX LIBRIS. Під час роботи над роллю отримала деякі нові навички і

тепер далі зможе застосовувати це в інших роботах, чому я дуже радію. Також я дуже задоволена роботою В'ячеслава Біблія, молодого актора, який грає у цій виставі злу чарівницю Зубілью, а в минулому сезоні створив образ Василя Симоненка у виставі "Край неба". Та і взагалі актори, творчі цехи, які працювали над прем'єрою - великі молодці, адже колектив працює із усвідомленням місії - разом зі сцени нести добро!

– Які інші роботи як режисера вам дорогі серцю? Чому саме?

– Режисувала я вистави "ОПУДАЛО" за п'єсою Желєзнякова, "ЛІСОВА ПІСНЯ" Лесі Українки, "НА ДИТЯЧОМУ ФРОНТІ БЕЗ ЗМІН" Біляни Серблянович. Окремо згадаю виставу "МИ" за моєю авторською п'єсою, присвяченою творчості та життєписам поетів Розстріляного відродження, за яку отримала премію М.Коцюбинського. Важливе є вистава «КРАЙ НЕБА або дорога у вічність Василя Симоненка» теж за моєю авторською п'єсою. Всі ці постановки мали величезний вплив на свідомість акторів, які їх грали, на свідомість і почуття глядачів, які ходили на них постійно і виходили мотивованими на добро і подальшу самоосвіту, що завжди було моєю ціллю в будь якій роботі.

– Які вистави колег варто відзначити за останні два роки? У чому на ваш погляд їх цінність, новаторство?

– Мені дуже сподобалися в нашому театрі роботи «Песі та Іллюзія» і «Вовк та семеро козенят» в постановці заслуженого артиста України Віталія Гольцова. Новаторства сьогодні не багато, бо світ переповнений новаторством, але в цих виставах є велике сердечне тепло і ствердження найчистішого у житті – Любові!

– Давайте поговоримо про те, чим ви займаєтеся вже багато років, як викладач акторської майстерності для дітей і підлітків. Студія Ренати Гафурової: тяжкий хрест педагогіки? Сродна праця? Чи дасте інше визначення?

– Студія, чи ТЕМ – Творча Експериментальна Майстерня – це унікальне явище в Україні, колектив підлітків і молодих людей, який випустив протягом 20 років 60 прем'єр! Плюс педагогічний успіх, тому що частина моїх учнів є відомими акторами в кіноіндустрії країни, є навіть заслужені артисти, професіонали театральної справи, а також чудові лікарі, менеджери, інженери та інші спеціалісти! Головне – майже усі зі мною на зв'язку, а ще важливіше – це прекрасні Люди, які роками допомагають у зооволонтерській моїй діяльності. Я бачу, що маю справу зі справжніми Людьми, якими вони стали і стають, а це означає що головна мета занять у майстерні досягнута!

– Пані Ренато, багато чернігівців пам'ятають вас як яскраву актрису «Молодіжного» театру. Назвіть, будь ласка, ваші улюблені вистави з того, «молодіжного» періоду творчості.

– О, це «Дванадцята ніч» у постановці А. Бакірова, «Зачароване коло», постановка О. Негреску, «Ревізор», постановка Г. Касьянова – вистави, де я мала честь грати великі і цікаві ролі, часи, які я згадую з великою вдячністю і теплом!

- Чи вдається вам слідкувати за роботою інших чернігівських театрів?

– Вдається, але війна вносить корективи в інтереси і на жаль в психіку емпатичних людей, якою я є.

- Чим ваша душа живе поза професією?

– Душа живиться поезією, вдосконаленням моїх знань і навичок з української мови, адже набувати нове доводиться щодня, бо я приїхала колись давно у Чернігів з російськомовного Донбасу. Також важливою душевною справою є допомога тваринам, які сьогодні лишаяться «поза кадром», тобто майже без підтримки з боку держави під час війни.

- Насамкінець попрошу сформулювати пораду батькам вашої широкої цільової аудиторії – маленьких чернігівців, які приходять на вистави.

– Не забувати, що зерно проростає в рослину. Тому дбайте про серце і розум вашої дитини. Закладайте в неї моральні цінності, які дадуть гарні плоди для самої дитини, для вас і для світу. Живіть в гармонії з Богом і буде вам щастя.